

PREVERJANJE NARAVNOGEOGRAFSKIH ZNAČILNOSTI SLOVENIJE

9. RAZRED

1. Slovenija meji na štiri države. Dopolni spodnje črte z imeni sosednjih držav in jih razvrsti glede na dolžino kopenske meje. (1 – najdaljša, 4 – najkrajša).

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____

2. Državne meje niso hkrati tudi narodne. S primerom pojasni to trditev.

_____
_____

3. Slovenija leži na stiku štirih velikih naravnogeografskih enot Evrope. Naštej te štiri enote:

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____

4. Naštej vsaj pet prednosti vstopa Slovenije v EU.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5. Na zemeljskem površju delujejo notranji in zunanji procesi. V oklepaj pred posameznim procesom zapiši črko N, če gre za notranji in črko Z, če gre za zunanji proces.

(   ) vulkansko delovanje   (   ) kemično preperevanje
(   ) mehanično preperevanje   (   ) gubanje
(   ) erozija vode   (   ) potresi

6. Preglednico dopolni tako, da narediš kljukico pri tisti vrsti nastanka, v katero posamezna kamnina sodi.

kamnina	nastanek kamnin		
	magmatske	sedimentne	metamorfne
fliš			
marmor			
tonalit			
apnenec			

7. Zapiši katera sprijeta sedimentna kamnina nastane iz naštetih sedimentov.

pesek →

prod →

glina →

grušč →

8. Izberi pravilno trditev, ki pojasnjuje kemično preperevanje.

A Pri kemičnem preperevanju gre za razpadanje kamnine zaradi razlik v temperaturi, posledica je nastanek melišč.

B Pri kemičnem preperevanju gre za raztapljanje apnenca zaradi dežja, posledica je nastanek kraškega površja.

C Pri kemičnem preperevanju gre za razpadanje kamnine zaradi delovanja rastlin, živali in človeka.

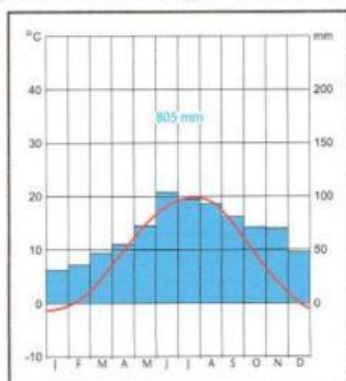
9. Besedilo o nastajanju današnjega površja Slovenije dopolni tako, da na posamezne črte razvrstiš ustrezna geološka obdobja: mezozoik, kvartar, paleozoik, terciar.

V _____ se je kopno večkrat menjavalo z morjem, v katerem so se skozi stotine milijonov let odlagale različne usedline. V _____ je bila Slovenija na območju velikanskega sredozemskega morja Tetis, v katerem so se odlagali več sto metrov debeli skladi apnenca. Ti so se v prvi periodi kenozoika _____ postopoma nagubali in dvignili v procesu alpidskega gubanja. To površje se je v _____ zaradi menjave ledenih in medledenih dob še precej preoblikovalo.

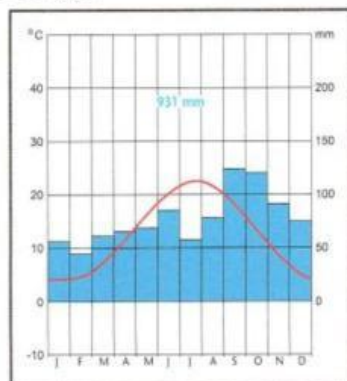
10. Dopolni besedilo z manjkajočimi besedami o podnebjju.

Večino padavin prinesejo k nam _____ vetrovi. V _____ delu države se kažejo močni vplivi Sredozemlja, na preostalem delu ozemlja pa so bolj izraziti vplivi evropske _____. Večina Slovenije ima zato _____ podnebje. V gorah so temperature _____ kot v nižinah. V gorskem svetu pade tudi _____ padavin kot v nižinah. Tamkajšnje podnebje imenujemo _____ podnebje. Zlasti v hladni polovici leta se na dno kotlin, dolin in kraških polj uleže _____ zrak, ki od tam izpodrine _____ zrak. Ta pojav imenujemo _____. Nanj pogosto opozarja plast _____, ki leži na dnu kotline.

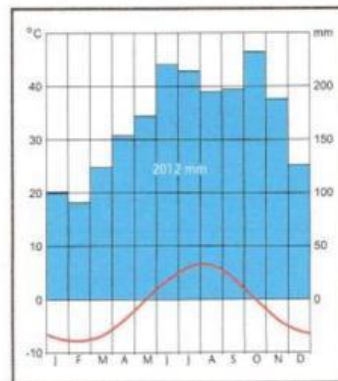
11. Pred seboj imaš klimograme krajev A, B in C, ki predstavljajo tri različne tipe podnebja v Sloveniji. Na vsakem si pozorno oglej potek temperature in padavin prek leta. Odpovori na vprašanja.

A

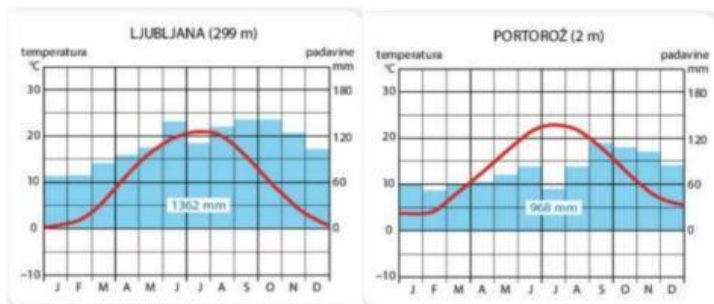
B

C

- V katerem kraju so najnižje zimske temperature? _____
- V katerem kraju so najvišje poletne temperature? _____
- V katerem kraju so največje temperaturne razlike med poletjem in zimo? _____
- V katerem kraju so najmanjše temperaturne razlike med poletjem in zimo? _____
- V katerem kraju pade največ padavin? _____
- V katerem kraju pade najmanj padavin? _____

12. Poglej si klimograma Ljubljane in Portoroža ter izpolni spodnjo preglednico.

	Najnižja povprečna mesečna temperatura	Najvišja povprečna mesečna temperatura	Povprečna letna količina padavin	Tip podnebja
Ljubljana				
Portorož				

13. Količina padavin v Sloveniji se močno spreminja. Poimenuj gorsko pregrado, kjer je največ padavin?

_____

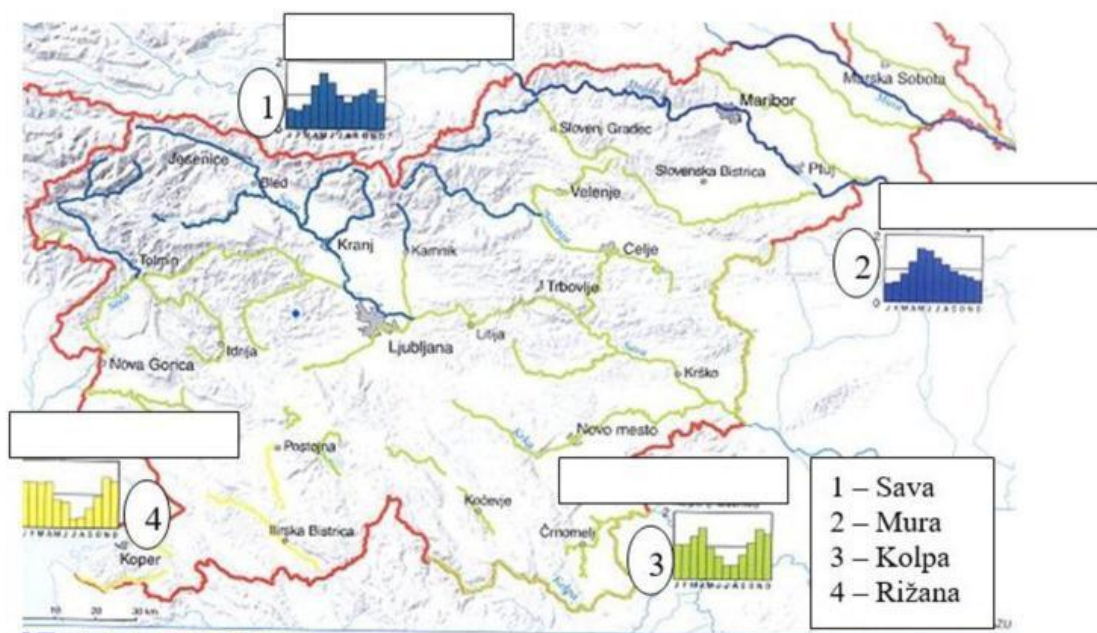
14. Trditve se nanašajo na slovenske reke. Označi DA, če je trditev pravilna in NE, če je nepravilna.

V črnomoško povodje sodi več kot štiri petine slov. ozemlja. DA NE

Razvodnica ni povsem jasno določljiva. DA NE

Pretok reke se čez leto spreminja. DA NE

15. V okvirček nad vsak hidrogram napiši pretočni režim, ki ga ta predstavlja.

16. V dveh točkah pojasni, zakaj se v rečni strugi čez leto spreminja količina vode oz. pretok.

1 _____

2 _____

17. Štiri trditve so pravilne, druge napačne. Označi pravilne trditve.

Pred človekovo stalno naselitvijo je gozd poraščal skoraj polovico našega ozemlja.

Slovenija danes zaradi nenehnega krčenja gozda spada med manj gozdnate evropske države.

Najbolj zastopana drevesna vrsta pri nas je bukev.

Smreka je najbolj zastopano iglasto drevo.

Naravno rastlinstvo je zelo spremenjeno na dnu kotlin in dolin.

Pas grušča in skalovja leži praviloma nad pasom ruševja.

Iglasta drevesa so manj odporna na mraz, zato ležijo v nižjih nadmorskih višinah.

Gozdna meja je meja nad katero se pojavlja gozd.